

TÁJÉKOZTATÓ

A Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal (a továbbiakban: hivatal) joghatóságába, hatáskörébe és illetékességébe tartozó közigazgatási ügyek intézéséről

*A hivatal illetékességi területe: Fejér megye,
Komárom-Esztergom megye,
Veszprém megye*

*Az intézett hatósági ügy megnevezése: **Állattartással kapcsolatos jogorvoslati eljárások***

Állattartással kapcsolatos ügyek intézése a jogorvoslati eljárásban

*A hivatal fellebbezés elbírálására jogosult hatóságként elbírálja a települési önkormányzatok jegyzőinek állatok tartásával kapcsolatos ügyekben hozott döntéseik (eljárásaik) elleni jogorvoslati kérelmeket. (A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény – a továbbiakban: **Ket.** – 107. § (2) bekezdése)*

*Eljárása során anyag jogszabályként az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. tv., a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III.31.) FVM rendelet, a jegyző állatvédelemmel kapcsolatos hatósági hatásköreiről szóló 245/1998. (XII.31.) Korm. rendelet, a helyi állattartási rendeletek, eljárási jogszabályként a **Ket.** rendelkezéseit kell alkalmazni. Az eljárások illetékére vonatkozó szabályokat az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: **Itv.**) tartalmazza.*

Az eljárás menete:

A) Fellebbezés

- A **fellebbezést** a sérelmezett döntést (határozatot, végzést) hozó jegyzőhöz kell benyújtani. Fellebbezni bármely okból lehet. A fellebbezésben új tényekre és bizonyítékokra is lehet hivatkozni. A fellebbezés jog- vagy érdeksérelem miatt egyaránt benyújtható. (Ket. 98. § (1), 102. § (1) és (2) bekezdése)
- A fellebbezést **írásban** vagy **szóban** lehet előterjeszteni. Írásban történik a kérelem benyújtása, ha azt postai úton, telefaxon, személyesen átadott irat útján, kézbesítési meghatalmazott útján, a hatóság kézbesítője útján, kézbesítési ügygondnok útján, hirdetményi úton vagy a Ket. 28/B. § (1) bekezdésében meghatározott módon elektronikus úton nyújtja be az ügyfél. A kérelem benyújtása akkor történik elektronikus úton, ha az ügyfél az iratot ügyfélkapun keresztül küldi meg a hatóságnak. A szóban előterjesztett fellebbezésről a jegyzőnek jegyzőkönyvet kell készíteni, ha az ügyfél ezt kéri vagy az eljárás érdekében egyébként szükséges. Jegyzőkönyv hiányában hivatalos feljegyzést kell készíteni. (Ket. 34. § (1), 39. § (1) és (6) bekezdései)
- **Az eljárás nyelve a magyar.** Az a kisebbségi szervezet nevében eljáró személy, valamint az a természetes személy, aki a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, a közigazgatási hatóságnál az adott kisebbség nyelvét használhatja. A kisebbség nyelvén benyújtott fellebbezési kérelmet magyar nyelvű és az ügyfél kérésére a kérelemben használt nyelvre lefordított határozattal, végzéssel kell elbírálni. A nyelvhasználattal kapcsolatos költségeket ebben az esetben az eljáró hatóság viseli. (Ket. 9. § (1), (3), 11. § (2) bekezdései)
- A magyar nyelvet nem ismerő ügyfél – kivéve a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozó természetes személyt – a fordítási és tolmácsolási költség viselése mellett kérheti, hogy a hivatal bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven benyújtott fellebbezését. (Ket. 10. § (2) bekezdése)

- *A fellebbezésnek tartalmaznia kell az ügyfél, illetve képviselője nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számot vagy telefonos elérhetőséget. (Ket. 35. § (1) bekezdése)*
- *Az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezés illetékköteles. Az illeték mértéke a fellebbezéssel érintett, vagy vitatott összeg minden megkezdett 10.000 forintja után 400 forint, de legalább 5.000, legfeljebb 500.000 forint. Ha a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5.000 forint. (Itv. 29. § (2) bekezdése)*
- *Az illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel kell leróni a fellebbezésen. (Itv. 73. § (1) bekezdés) Az első fokú végzés ellen benyújtott fellebbezés után – ha az Itv. másként nem rendelkezik – 3.000 forint illetéket kell fizetni, amelyet ugyancsak illetékbélyeggel kell az iraton leróni (Itv. 29. § (4) bekezdése).*
- *Ha az ügyfél a fellebbezést az illeték megfizetése nélkül nyújtja be, a jegyző az eljárás megindításakor – postai úton előterjesztett beadvány esetén postai úton – az ügyfelet felhívja az illeték megfizetésére azzal, hogy ha a szükséges illetéket – illetékbélyegben, vagy postai úton történő felhívás esetén válasz-levelezőlapon – 8 napon belül nem fizeti meg, mulasztási bírságot is kell fizetnie. Ha a felhívásra postai úton kerül sor, akkor az illetéken felül a felhívás postaköltségét – e címen 200 forintot – a válasz-levelezőlapon illetékbélyegben kell megfizetni. (Itv. 73/A. § (1) bekezdés)*
- *Amennyiben az ügyfél a felhívás ellenére sem tesz eleget a fizetési kötelezettségének, és költségmentességben sem részesül, a hivatal végzéssel az eljárást megszünteti. E végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. (Ket. 31. § (1) bekezdés h) pontja, 98. § (3) bekezdés c) pontja) Ebben az esetben a meg nem fizetett illetéket, a felhívás költségét és a mulasztási bírságot nem kell megfizetni. (Itv. 73/A. § (3) bekezdése)*

- *A fellebbezési határidő a határozat, végzés közlésétől számított 10 munkanap. (Ket. 99. § (1) bekezdése)*
- *A határidőbe nem számít bele a sérelmezett döntés közlésének, kézbesítésének napja. Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen az eljáró hatóságnál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le. A postán küldött fellebbezés előterjesztési ideje a postára adás napja. Az elektronikus irat előterjesztésének időpontja az irat elküldésének napja. A fellebbezési határidőt kétség esetén megtartottnak tekinti az eljáró hatóság. (Ket. 65. § (1), (3), (4), (5), (7) bekezdései)*
- *A határidő önhibán kívüli (pl. betegség, külföldön való tartózkodás) elmulasztása esetén **igazolási kérelem** nyújtható be, melyet – első fokon – a jegyző bírál el. (Ket. 66. § (1) és (2) bekezdései)*
- *Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követő 5 munkanapon belül, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni. (Ket. 66. § (4) bekezdése)*
- *Az igazolási kérelemmel együtt a fellebbezést is be kell nyújtani. (Ket. 66. § (5) bekezdése)*
- *Amennyiben a jegyző a fellebbezési határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet elutasítja, e végzés ellen önálló fellebbezést lehet benyújtani, melyet szintén a hivatal bírál el. (Ket. 98. § (3) bekezdés h) pontja)*
- *A fellebbezést - az ügy összes iratával - a fellebbezési határidő leteltétől számított 5 munkanapon belül **a jegyző köteles felterjeszteni** a hivatalhoz. Kivéve, ha a jegyző a megtámadott határozatát visszavonja, illetőleg a fellebbezésnek megfelelően módosítja, kijavítja, kiegészíti, vagy a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. (Ket. 102. § (4) bekezdése)*

- *Ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hivatal az eljáró személy (szervezet) **képviseleti jogosultságát** megvizsgálja. (Ket. 40. § (2), (3) bekezdései)*
- *A hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. E végzés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak, az csak az érdemi határozat elleni fellebbezésben támadható meg. (Ket. 40. § (4), 98. § (2) bekezdései)*
- *A hivatal az eljárást megszünteti, ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívása ellenére nem gondoskodik a képviselet-ellátásra alkalmas személy meghatalmazásáról vagy nem jár el személyesen, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza. E végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. (Ket. 31. § (1) bekezdés f) pontja, 98. § (3) bekezdés c) pontja)*
- *A hivatal eljárása – **az ügyintézési határidő** – az ügy összes iratának a hivatalhoz történő beérkezésekor kezdődik. (Ket. 33. § (6) bekezdése)*
- *Amennyiben a fellebbezést közvetlenül a hivatalhoz nyújtják be, úgy a hivatal 5 munkanapon belül megküldi a fellebbezést a jegyzőnek. (Ket. 102. § (7) bekezdése)*
- ***A fellebbezést az iratoknak a hivatalhoz történő beérkezésétől számított 22 munkanapon belül kell elbírálni és gondoskodni a határozat közléséről. Kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége esetében a határozatot soron kívül kell meghozni.** (Ket. 33. § (1) és (2) bekezdései)*
- *Az ügyintézési határidőt indokolt esetben egy alkalommal 22 – kiskorú ügyében legfeljebb 10 – munkanappal lehet **meghosszabbítani.** (Ket. 33. § (7) bekezdése)*

- ***Az ügyintézési határidőbe nem számít be:***
  - *a hatásköri vagy illetékességi vita egyeztetésének, valamint az eljáró hatóság kijelölésének időtartama,*
  - *a jogsegélyeljárás időtartama, továbbá a Ket. 36. § (2) bekezdése alapján adatnak a nyilvántartásból történő beszerzéséhez szükséges idő,*
  - *a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,*
  - *a szakhatóság eljárásának időtartama,*
  - *az eljárás felfüggesztésének időtartama,*
  - *a bizonyítékok ismertetésének időtartama,*
  - *a hatóság működését legalább egy teljes napra ellehetetlenítő üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény időtartama,*
  - *a kérelem, a döntés és egyéb irat fordításához szükséges idő,*
  - *az ügygondnok kirendelésére irányuló eljárás időtartama,*
  - *a szakértői vélemény elkészítésének időtartama,*
  - *a hatósági megkeresés vagy a döntés postára adásának napjától annak kézbesítéséig terjedő időtartam, valamint a hirdetményi, továbbá a kézbesítési meghatalmazott és a kézbesítési ügygondnok útján történő közlés időtartama. (Ket. 33. § (3) bekezdés)*
- *A határidőn túl benyújtott fellebbezést – elfogadott igazolási kérelem hiányában – továbbá a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést a jegyző érdemi vizsgálat nélkül*

végzéssel elutasítja. E végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. (Ket. 98. § (3) bekezdés b) pontja, és 102. § (3) bekezdése)

- *Amennyiben az ügyfél a fellebbezéssel együtt nyújt be kérelmet a fellebbezési eljárásban való költségmentesség iránt, erről a kérelemről a jegyző dönt. (Ket. 102. § (3) bekezdése)*
- *Elkésettség címén a fellebbezés nem utasítható el, ha a fellebbezési határidőben a fellebbezést a hivatalnál nyújtják be. (Ket. 102. § (1) bekezdése)*
- *Amennyiben a hivatal azt állapítja meg, hogy az ügyfél a fellebbezést hiányosan nyújtotta be, az iratok beérkezésétől számított 5 munkanapon belül – megfelelő határidő megjelölése és a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – **hiánypótlásra hívja fel**. Ha az ügyfél a felhívásnak nem tud a megjelölt határidőn belül eleget tenni, kérheti a hiánypótlási határidő meghosszabbítását (Ket. 37. § (2), 31. § (2) bekezdései)*
- *A hivatal végzéssel megszüntetheti a fellebbezési eljárást, ha az ügyfél a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte. E végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. (Ket. 31. § (2), 98. § (3) bekezdés c) pontja)*
- *A határozat egésze ellen irányuló fellebbezés alapján a hivatal a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. (Ket. 104. § (3) bekezdése)*
- *A hivatal az eljárást végzéssel felfüggeszti, ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.*
- *Ugyancsak felfüggeszti az eljárást, ha a kérelmező ügyfél kiesése esetén a jogutód kiléte vitás, ennek eldöntéséig (Ket. 32. § (1) és (5))*

bekezdései) továbbá, ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság új eljárásra kötelezi és ezzel a bírósági döntéssel szemben perújítási vagy felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő. (Ket. 32. § (2) bekezdése)

- *Az eljárás felfüggesztését indokolt esetben egy alkalommal az ügyfél is kérheti. (Ket. 32. § (3) bekezdése)*
- *Az eljárás felfüggesztése tárgyában hozott végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye. (Ket. 98. § (3) bekezdés d) pontja)*
- *Az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakad, és az eljárás felfüggesztésének megszüntetésekor az ügyintézési határidő kivételével újra kezdődik. A hivatal az eljárás felfüggesztése esetén is dönthet úgy, hogy a folyamatban lévő eljárási cselekményeket és az azok teljesítésére megállapított határidőket az eljárás felfüggesztése nem érinti. (Ket. 32. § (8), (9) bekezdései)*
- *A hivatal **az eljárást végzéssel megszünteti, ha:***
  - a) *a fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a tudomására,*
  - b) *az ügyfél a fellebbezést az érdemi határozat jogerőre emelkedése előtt visszavonta,*
  - c) *az ügyfél halála vagy a jogi személy, illetve a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megszűnése következtében az eljárás okafogyottá vált, és eljárásbeli jogutódlás sem következett be.*
  - d) *az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn. (Ket. 31. § (1) bekezdése)*
- *A fellebbezés elbírálásáról hozott határozattal, végzéssel a hivatal a fellebbezett határozatot, végzést **helybenhagyja, megváltoztatja, vagy megsemmisíti.** (Ket. 105. § (1) bekezdése)*

- Amennyiben a határozat, végzés meghozatalához nincs elég adat, vagy a jegyző döntésének meghozatalát követően új tény merül fel vagy a tényállás további tisztázása szükséges, akkor a hivatal a határozatot, végzést megsemmisíti és a jegyzőt **új eljárásra utasítja** végzésben vagy a tényállást maga tisztázza. (Ket. 105. § (2) bekezdése)
- A megismételt, új első fokú eljárásban a jegyzőt köti a hivatal végzésének rendelkező része és indokolása. (Ket. 105. § (4) bekezdése)
- Ha a hivatal megállapítja, hogy az ügyben további (új) ügyfél bevonására is szükség van, akkor **az első fokú döntést végzésben megsemmisíti, és a jegyzőt új eljárásra utasítja.** (Ket. 105. § (3) bekezdése)
- A fellebbezési eljárás során hozott határozatot, végzést a fellebbezővel, és mindazokkal **közölni kell**, akikkel az első fokú döntést közölték. (Ket. 105. § (5) bekezdése)
- A hivatal a döntést követően 5 munkanapon belül küldi meg határozatát, végzését a jegyzőnek, aki 5 munkanapon belül intézkedik a döntés **kézbesítése** iránt (Ket. 105. § (7) bekezdése).
- A fellebbezési eljárásban megfizetett **eljárási illetéket** az ügyfélnek teljes mértékben **vissza kell téríteni**, ha a döntés vagy intézkedés az ügyfél hátrányára részben, vagy egészben jogszabálysértő volt. A visszatérítésre hivatalból, a fellebbezési eljárás során meghozott döntésben intézkedik a hivatal (Itv. 32. §)
- Ha a hivatal a rá irányadó ügyintézési határidőt az ügyfélnek és az eljárás egyéb résztvevőjének fel nem róható okból túllépi, köteles az ügyfél által megfizetett illetéknek megfelelő összeget, ha pedig az ügyintézés időtartama meghaladja az irányadó ügyintézési határidő kétszeresét, a fellebbezést benyújtó ügyfél által megfizetett illetéknek megfelelő összeg kétszeresét az ügyfél részére visszafizetni. A hivatal fentiekben meghatározott fizetési kötelezettségét nem érinti, ha az ügyfél az illeték megfizetése alól részben vagy egészen mentesült;

ilyen esetben a hivatal az összeget az ügyfél által meg nem fizetett rész arányában a központi költségvetésnek fizeti meg. Az előzőekben hivatkozott összeget a hivatal saját költségvetése terhére a fizetési kötelezettséget megállapító döntés jogerőssé válásától számított öt munkanapon belül fizeti vissza a fellebbezést benyújtó ügyfél számára, illetve fizeti meg a központi költségvetésnek. (Ket. 33/A. § (1)-(3) bekezdései)

- *A hivatal bírálja el a jegyző végrehajtási eljárásban hozott végzése ellen benyújtott fellebbezéseket, kifogásokat is. (Ket. 152. § (3) bekezdése)*

B) Bírósági felülvizsgálat

- *Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a hivatal **jogerős határozatát**, illetve azon másodfokú **jogerős végzését**, amelyek esetében törvény alapján önálló fellebbezésnek van helye, **keresettel, illetve kérelemmel támadhatja.** (Ket. 109. § (1), (2) bekezdései)*
- *A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem (keresetlevél) jogszabálysértésre hivatkozással a határozat közlésétől számított **30 napon belül, az első fokon eljáró jegyzőhöz** nyújtható be. (Ket. 109. § (1) bekezdése)*
- *Ha a keresetindításra jogosult a keresetlevél benyújtására megállapított határidőt elmulasztotta, **igazolással élhet.** Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól, illetve a tudomásra jutástól számított 15 napon belül lehet előterjeszteni. A mulasztástól számított három hónap eltelte után igazolási kérelemmel nem lehet élni. Az igazolási kérelemmel egyidejűleg - melyet az illetékes megyei bíróság bírál el - a keresetlevelet is be kell nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. 106-110. §)*
- *A keresetlevél, kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya nincs, de az ügyfél a keresetlevélben, kérelemben **kérheti a döntés végrehajtásának a felfüggesztését.** A végrehajtás a*

kérelemnek a végrehajtást foganatosító szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig nem foganatosítható. (Ket. 110. § (1) bekezdése)

- *A végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem tárgyában a bíróság 8 napon belül határoz. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. 332. § (3) bekezdése)*
- *Nincs helye a végrehajtás felfüggesztésének, ha a határozat jogerős bírósági döntés végrehajtását szolgálja. (Ket. 110. § (3) bekezdés b) pontja)*
- *A jegyző a keresetlevelet az ügy irataival együtt **5 napon belül felterjeszti** a hivatalhoz, amely az iratokat – érdemi nyilatkozatával együtt – **15 napon belül** küldi meg az illetékes megyei bírósághoz. Amennyiben a keresetlevél végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet is tartalmaz, úgy 3 és 8 nap a továbbítási határidő. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. 330. § (1) bekezdése)*
- *Ha valamelyik ügyfél a bírósághoz fordul, erről a jegyzőnek **értesítenie kell** azokat, akiknek jogát vagy jogos érdekét a bírósági felülvizsgálat érinti. (Ket. 109. § (4) bekezdése)*
- *A bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – **jogszabálysértés megállapítása esetén** a hivatal döntését hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezi. A megismételt eljárásban a hivatal a bíróság határozatában foglaltaknak megfelelően köteles eljárni. (Ket. 111. § (1), (3) bekezdései)*
- *Amennyiben a bíróság az ügy érdemében határozott, a hatóságnál ugyanabban az ügyben azonos tényállás mellett – a bíróság által elrendelt új eljárás kivételével – nincs helye új eljárásnak. (Ket. 111. § (2) bekezdése)*

C) A másodfokú döntés módosítása, visszavonása

- Amennyiben a hivatal megállapítja, hogy a bíróság által el nem bírált határozata, végzése jogszabályt sért, a döntését – annak közlésétől számított egy éven belül, egy ízben – módosítja vagy visszavonja. Ha a döntés bírósági felülvizsgálata van folyamatban, a hivatal az érdemi ellenkérelem előterjesztéséig vonhatja vissza a döntését. (Ket. 114. § (1) és (2) bekezdései)
- A döntést nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene. (Ket. 114. § (3) bekezdése)

D) A másodfokú döntés kijavítása, kiegészítése

- Ha a hivatal döntésében **név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van**, a hibát kérelemre vagy hivatalból **kijavítja**, ha az nem hat ki az ügy érdemére, az eljárási költség mértékére vagy a költségviselési kötelezettségre. A kijavítás ellen nincs helye jogorvoslatnak. A kijavítást a hivatal a döntés eredeti példányára és – ha rendelkezésre állnak – kiadmányaira történő feljegyzéssel, a hibás döntés bevonása mellett a döntés kicserélésével vagy kijavító döntés meghozatalával teljesíti. (Ket. 81/A. § (1)-(3) bekezdései)
- A hivatal a döntése jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül - mind kérelemre, mind hivatalból - **kiegészíti döntését**, ha:
  - a. az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem született döntés, illetve
  - b. hiányzik a döntésből jogszabály által előírt kötelező tartalmi elem.

Nincs helye azonban a döntés kiegészítésének, ha az az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené vagy a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy év már eltelt. A kiegészítés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt. (Ket. 81/B. § (1), (2), (4) bekezdései)